

Opinia Komitetu Regionów „Europejska współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego służąca wspieraniu strategii »Europa 2020«”

(2011/C 42/07)

KOMITET REGIONÓW

- Z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe osiągnięcia w zakresie europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego wspieranej przez proces kopenhaski i pragnie podkreślić, że w nadchodzącym okresie należy skupić się przede wszystkim na szybkim wdrożeniu, uproszczeniu i ujednoliceniu najskuteczniejszych istniejących instrumentów, inicjatyw i programów.
- Podziela pogląd Komisji, że w świetle przyszłych zmian struktur zatrudnienia i struktur społecznych, takich jak dążenie do gospodarki niskoemisyjnej i starzenie się społeczeństwa, konieczne jest odpowiednie dostosowanie kształcenia i szkolenia, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego. Ponadto kształcenie i szkolenie zawodowe ma do odegrania dwojaką rolę: pomaga Europie zaspokoić obecne i przyszłe zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników, a jednocześnie ułatwia wyjście z kryzysu i zmniejsza jego skutki społeczne. Role te wymagają pilnych reform, aby zapewnić doskonałe wyniki i równy dostęp do nauki.
- Podkreśla, że skuteczna współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz jej realizacja wymagają stałych interakcji oraz trwałego zaangażowania w sferze politycznej i administracyjnej na wszystkich szczeblach władzy. W związku z tym Komisja powinna zadbać o znaczące zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, należycie odzwierciedlające ich nieodzowną rolę kluczowych partnerów w dziedzinie kształcenia i szkolenia w Europie.
- Popiera sformułowane w komunikacie cele zwiększenia przydatności kształcenia i szkolenia zawodowego, by wspierać i podnosić poziom umiejętności na rynku pracy w Europie, a także odnotowuje, że kształcenie i szkolenie są instrumentem służącym wspieraniu i pogłębianiu udziału w życiu społecznym. Co więcej, w kontekście roku walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym 2010, kształcenie i szkolenie zawodowe stanowi istotną część wszelkich strategii mających na celu opanowanie niekorzystnej sytuacji społecznej i gospodarczej. Udowodniono, że stosunkowo niewielki wzrost kwalifikacji kadry pracowniczej może istotnie wpłynąć na przyszły stan danego kraju.

Sprawozdawca:	Robert BRIGHT (UK/PSE), członek Rady Miasta Newport
Dokument źródłowy:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Nowy bodziec do europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego służący wspieraniu strategii «Europa» 2020” COM(2010) 296 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Popiera położenie nacisku przez Komisję na potrzebę stymulowania dalszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego, co posłuży wspieraniu strategii „Europa 2020”.

2. Z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe osiągnięcia w zakresie europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego wspieranej przez proces kopenhaski i pragnie podkreślić, że w nadchodzącym okresie należy skupić się przede wszystkim na szybkim wdrożeniu, uproszczeniu i ujednoliceniu najskuteczniejszych istniejących instrumentów, inicjatyw i programów.

3. Uważa, że prowadzenie pogłębionej wymiany informacji i doświadczeń między władzami europejskimi na wszystkich szczeblach przynosi znaczne korzyści. Przypisuje duże znaczenie rozpowszechnianiu przez Komisję sprawdzonych rozwiązań i zobowiązuje się do wspierania tego rodzaju działań poprzez angażowanie w stosownych przypadkach własnych członków oraz sieci.

4. Po raz kolejny wyraża poparcie dla realizacji do 2020 r. celów dotyczących konkurencyjności i innowacji oraz uznaje, że aby je osiągnąć, należy nadal inwestować w kształcenie i szkolenie, zwłaszcza w okresie niepewnej sytuacji gospodarczej.

5. Podziela pogląd Komisji, że w świetle przyszłych zmian struktur zatrudnienia i struktur społecznych, takich jak dążenie do gospodarki niskoemisyjnej i starzenie się społeczeństwa, konieczne jest odpowiednie dostosowanie kształcenia i szkolenia, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego. Ponadto kształcenie i szkolenie zawodowe ma do odegrania dwojaką rolę: pomaga Europie zaspokoić obecne i przyszłe zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników, a jednocześnie ułatwia wyjście z kryzysu i zmniejsza jego skutki społeczne. Role te wymagają pilnych reform, aby zapewnić doskonałe wyniki i równy dostęp do nauki.

6. Wspiera działania prowadzące do zbliżenia sfer kształcenia, szkolenia i pracy zawodowej, takie jak „Nowe umiejętności w nowych miejscach pracy”. W przyszłości rozróżnienie między kształceniem i szkoleniem a jego kontekstem w miejscu pracy będzie się coraz bardziej zacierać, a do pogłębienia integracji niezbędna będzie fundamentalna zmiana sposobu postrzegania kształcenia i szkolenia, nie tylko z perspektywy jednostki, lecz także na szczeblu instytucjonalnym oraz na wszystkich szczeblach rządowych. Aby uczyć się Europejczycy mogli osiągnąć lepszą pozycję w łańcuchu umiejętności/wartości „Europa 2020”, należy podjąć działania w związku

z utrudniającymi integrację barierami wynikającymi zarówno z systemu, jak i postaw.

7. Podkreśla, że skuteczna współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz jej realizacja wymagają stałych interakcji oraz trwałego zaangażowania w sferze politycznej i administracyjnej na wszystkich szczeblach władzy. W związku z tym Komisja powinna zadbać o znaczące zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, należyście odzwierciedlające ich nieodzowną rolę kluczowych partnerów w dziedzinie kształcenia i szkolenia w Europie.

8. Podkreśla, że kształcenie i szkolenie zawodowe powinno być prowadzone w sposób zintegrowany, poprzez rozwijanie partnerstwa, dialogu i programów nauczania w ścisłej współpracy z ośrodkami kształcenia i szkolenia, władzami na wszystkich szczeblach oraz przedsiębiorcami. Skuteczniejszym partnerstwem między podmiotami prowadzącymi kształcenie i szkolenie, pracodawcami oraz usługami poradnictwa i doradztwa powinny towarzyszyć oparte na dowodach i ukierunkowane na określone cele priorytety oraz sprawne wykorzystanie aktualnych, wiarygodnych i wspólnych danych.

9. Uważa, że niezwykle istotne jest, aby kwestie, o których mowa w komunikacie, dotarły do całego społeczeństwa. Władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę, jeśli chodzi o komunikację i rozpowszechnianie informacji w ramach własnych sieci oraz promowanie równych praw i równości szans poprzez zapewnianie światowej klasy jakości i wprowadzanie ulepszeń zarówno w formalnych, jak i nieformalnych kontekstach, jak też wdrażanie programów.

10. Popiera sformułowane w komunikacie cele zwiększenia przydatności kształcenia i szkolenia zawodowego, by wspierać i podnosić poziom umiejętności na rynku pracy w Europie, a także odnotowuje, że kształcenie i szkolenie są instrumentem służącym wspieraniu i pogłębieniu udziału w życiu społecznym. Co więcej, w kontekście roku walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym 2010, kształcenie i szkolenie zawodowe stanowią istotną część wszelkich strategii mających na celu opanowanie niekorzystnej sytuacji społecznej i gospodarczej. Udowodniono, że stosunkowo niewielki wzrost kwalifikacji kadry pracowniczej może istotnie wpłynąć na przyszyły stan danego kraju ⁽¹⁾.

11. Podkreśla, że w świetle gospodarczych i społecznych funkcji kształcenia i szkolenia zawodowego niezwykle istotne jest, aby jego integralną częścią stał się odpowiedni koszyk kwalifikacji oraz mobilności transgranicznej/międzyzawodowej, w tym poprawa i poszerzanie znajomości języków. Mobilność może pomóc w pokonywaniu barier językowych oraz w rozwijaniu wiary w siebie, łatwości przystosowania się, poczucia odpowiedzialności, zdolności do znalezienia pracy oraz kompetencji międzykulturowych.

⁽¹⁾ OECD 2010 r., „The High Cost of Low Educational Performance”.

12. Zwraca się do Komisji o uwzględnienie faktu, iż zwiększenie udziału osób dorosłych w programie uczenia się przez całe życie stanowi duże wyzwanie dla wielu władz odpowiedzialnych za kształcenie na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym. Należy uzupełnić obecne i przyszłe brakuące umiejętności poprzez kształcenie i szkolenie zarówno młodych ludzi, jak i dorosłych pracowników, zapewniając w każdym indywidualnym przypadku równowagę między rozwojem kompetencji kluczowych a umiejętnościami specyficznymi zawodowymi, tak aby te braki zlikwidować.

13. Uważa, że obecna sytuacja gospodarcza może znacznie utrudnić władzom lokalnym, regionalnym i krajowym utrzymanie istniejących poziomów inwestycji w kształcenie i szkolenie. Jeżeli jednak Europa ma konkurować na światowej scenie gospodarczej, należy dokładać nieustannych starań w celu wyposażenia obecnej i przyszłej kadry pracowniczej w odpowiednie umiejętności niezbędne do prawidłowego rozwoju przedsiębiorstw. Władze na wszystkich szczeblach powinny wspólnie dążyć do dostosowania inwestycji do potrzeb w zakresie kwalifikacji, tak aby udostępnić Europie zasoby wysoko wykwalifikowanych pracowników i przyspieszyć ożywienie gospodarcze.

Kluczowa rola kształcenia i szkolenia zawodowego w uczeniu się przez całe życie i w mobilności

14. Popiera kluczowe działania przewidujące wprowadzenie elastycznego podejścia „à la carte” w kształceniu i szkoleniu zawodowym w celu maksymalnego zwiększenia dostępu do ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego, a także utworzenia elastycznych systemów opartych na uznawaniu efektów uczenia się. Zapewnienie osobom uczącym się prawdziwego wyboru zajęć i podmiotów prowadzących nauczanie sprawi, że kształcenie i szkolenie stanie się dostępne dla wszystkich osób niezależnie od ich sytuacji.

15. Podkreśla, że takie podejście będzie miało nieuchronny wpływ na administrację i finansowanie władz lokalnych i regionalnych, niemniej dla zapewnienia jakości usług, optymalizacji zasobów oraz stabilności finansów publicznych trzeba zagwarantować, że instytucje edukacyjne wypracują wspólnie pakiet wzajemnie uzupełniających się zajęć dostępnych w różnych zestawieniach, a przy tym niedublujujących się na obszarze lokalnym.

16. Wspiera wezwanie do opracowania programów kształcenia i szkolenia zawodowego, których celem jest rzeczywiste otwarcie dróg prowadzących od kształcenia i szkolenia zawodowego do kształcenia wyższego. Aby to osiągnąć, należy zachęcać instytucje kształcenia wyższego do współpracy na całym terytorium UE ze wszystkimi szczeblami władzy oraz między sobą, jak również ze środowiskiem biznesu, by zapewnić przygotowanie wysokiej jakości zajęć zawodowych oferujących przydatne umiejętności o wysokiej jakości. Podczas przygotowywania zajęć zawodowych wyższego szczebla należy zachęcać do dzielenia się sprawdzonymi rozwiązaniami i wzmacniać spójność poprzez wypracowanie wspólnych programów o ciągłym charakterze.

17. Zaleca, aby w celu przyspieszenia procesu naprawy gospodarczej w Europie, podniesienia poziomu kwalifikacji, zwiększenia zatrudnienia i realizacji głównego celu strategii „Europa 2020” w postaci przeznaczenia 3 % unijnego PKB na inwestycje w sektorze badań naukowych i rozwoju ⁽²⁾ instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego rozszerzyły i ulepszyły

oferotę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego. Należy zachęcać do nauczania w miejscu pracy, również poza tradycyjną klasą, a także zadbać o to, by nawet uczniowie mniej zainteresowani ofertą akademicką mogli uzyskać kwalifikacje umożliwiające im pomyślne wejście na rynek pracy, oraz zapewnić równowagę między kwalifikacjami zawodowymi a kierunkami o bardziej akademickim charakterze. Także zajęcia w klasie powinny być w możliwie największym stopniu dostosowane do potrzeb poszczególnych uczniów i ich sposobów uczenia się, tak aby rozwijały również kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. Skuteczne oraz atrakcyjne kształcenie i szkolenie zawodowe może odegrać kluczową rolę w zapewnieniu uczniom opuszczającym szkołę przed czasem możliwości powrotu do nauki, a także pomóc w przeciwdziałaniu wysokiej stopie bezrobocia wśród młodzieży w Europie ⁽³⁾.

18. Zgadza się, że w celu umożliwienia skutecznego przechodzenia z etapu nauczania do sfery pracy zawodowej należy zapewnić osobom uczącym się poradnictwo i doradztwo, które pozwoli im uzyskać stosowne i aktualne informacje pomagające w dokonaniu wyboru kariery zawodowej. Tego rodzaju usługi w zakresie doradztwa zawodowego powinny być dostępne na wszystkich etapach nauki i to zarówno dla młodych ludzi, jak również osób dorosłych, co umożliwi im dokonanie wyborów w nauce odpowiadających bieżącym potrzebom na rynku pracy, a także zasięgnięcie porady po zakończeniu nauki. Władze lokalne i regionalne są organami najwłaściwymi do udzielenia tego rodzaju wsparcia osobom uczącym się na wszystkich szczeblach, toteż ich wkład powinien zostać uwzględniony przy opracowywaniu programów pomocy. By móc sprawnie wypełniać swoją funkcję, służby poradnictwa muszą dysponować bezpośrednimi, wiarygodnymi i skoordynowanymi informacjami na temat sytuacji na rynku pracy i jego najpilniejszych potrzeb w przyszłości.

19. Przypomina, że w celu zachęcania do mobilności i wymiany niezwykle istotne jest, aby kształcenie i szkolenie zawodowe wysokiej jakości prowadzone na jednym obszarze było uznawane w całej UE. Podejściu temu będą musiały towarzyszyć wysokiej jakości spójne mechanizmy zapewniania jakości wspomagane przez władze lokalne i regionalne oraz uznawane przez odpowiednie zainteresowane strony (właściwe władze, partnerów społecznych, podmioty prowadzące kształcenie i szkolenie zawodowe oraz osoby uczące się).

20. Podkreśla, że w świetle odpowiedzialności właściwych władz w państwach członkowskich w sferach, o których mowa w komunikacie, odpowiednią metodą pracy w przypadku europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia jest otwarta metoda koordynacji. W trakcie stosowania otwartej metody koordynacji w kształceniu i szkoleniu należy ponadto uwzględnić skutki administracyjne i finansowe dla władz lokalnych i regionalnych.

21. Zaleca, aby rozważono także zastosowanie takich przedsięwzięć jak „miękką” otwarta metoda koordynacji, która wspiera przekazywanie między regionami rozwiązań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez naukowe usystematyzowanie nauczania i przekazywania ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/115346.pdf>.

⁽³⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=pl&catId=113&newsId=831&furtherNews=yes>.

⁽⁴⁾ <http://www.earlall.eu/page.asp?n=newsdetails&i=13340>.

22. Przypomina Komisji, że władze lokalne i regionalne przodują w rozwoju działań związanych z mobilnością w kształceniu i szkoleniu zawodowym w Europie. Mogą one wnieść istotny wkład we wspieranie mobilności edukacyjnej, zwłaszcza w odniesieniu do informacji, doradztwa i zwiększania świadomości, a także w rozwój środków służących zapewnianiu jakości i dostępności finansowania, o czym wspomina się w deklaracji barcelońskiej⁽⁵⁾. Europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej (EUWT), które tworzy nowe ramy prawne dla współpracy transgranicznej i międzyregionalnej, może być pożytecznym instrumentem wspierającym działania związane z mobilnością w kształceniu i szkoleniu zawodowym.

23. Wzywa Komisję do aktywnego angażowania władz lokalnych i regionalnych oraz należytego uwzględnienia przedstawianych przez nie poglądów – zbiorowo za pośrednictwem KR-u i sieci bądź też przez poszczególne władze – w ramach rozwoju europejskich inicjatyw wspierających prowadzenie kształcenia i szkolenia zawodowego, takich jak „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” oraz „Mobilna młodzież”.

24. Zachęca Komisję, aby podczas opracowywania swoich programów wspierania mobilności w kształceniu i szkoleniu zawodowym rozważyła rolę władz lokalnych i regionalnych jako potencjalnych struktur wspierania mobilności.

25. Przypomina, że UE musi zagwarantować wszystkim uczniom dostęp do programów mobilności edukacyjnej na równych zasadach, niezależnie od położenia geograficznego regionu ich pochodzenia. W związku z tym zaleca wsparcie dla regionów o szczególnych cechach geograficznych, takich jak regiony najbardziej oddalone, w których rozwój polityki mobilności jest znacznie utrudniony z powodu odległości i izolacji geograficznej od kontynentu.

Zwiększanie atrakcyjności oraz poprawa wyników kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez jakość i skuteczność

26. Wzywa Komisję do dalszego wspierania systemów zapewniania jakości, takich jak te, które zaleca się w europejskich ramach odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET).

27. Podkreśla, że zapewnianie jakości to klucz do elastycznego i mobilnego kształcenia i szkolenia zawodowego. Niemniej jednak tego rodzaju ramy wiążą się ze skutkami finansowymi na szczeblu lokalnym i regionalnym, na którym funkcjonuje wiele podmiotów prowadzących kształcenie i szkolenie zawodowe. W związku z tym niezwykle istotne jest, aby we wszelkich takich ramach uwzględniano istniejące lokalne systemy zapewniania jakości i dążono do działania w oparciu o istniejące sprawdzone rozwiązania.

28. Popiera propozycję częstszego stosowania różnych form uczenia się w miejscu pracy. Do przeciwdziałania niedostatecznym umiejętnościom siły roboczej niezbędny jest aktywny udział obecnej kadry pracowniczej w kształceniu i szkoleniu

zawodowym, gdyż większość przyszłej kadry pracowniczej, od której zależy ożywienie gospodarcze, podjęła już pracę zawodową.

29. Podkreśla, że w celu upowszechnienia stosowania uczenia się w miejscu pracy konieczne będzie pełne wsparcie i zaangażowanie ze strony przedsiębiorstw. Niezwykle duże znaczenie będzie miało zapewnienie właściwych zachęt służących zacieśnieniu współpracy między podmiotami prowadzącymi kształcenie i szkolenie a przedsiębiorstwami. Władze lokalne i regionalne, stosujące zasadę wielopoziomowego sprawowania rządów, są najwłaściwszymi organami do wypracowania i utrzymywania stosunków z przedsiębiorstwami, zwłaszcza z MSP, które zatrudniają znaczący odsetek europejskiej kadry pracowniczej. Zachęcanie do rozwoju umiejętności w tych przedsiębiorstwach przyczyni się do wsparcia rozwoju gospodarczego w tym ważnym sektorze.

30. Popiera pogląd, że narzędzia planowania dopasowujące do siebie zawody i umiejętności mogą się przyczynić do tego, by kształcenie i szkolenie zawodowe lepiej odpowiadało na potrzeby rynku pracy. Podkreśla, że podmioty prowadzące kształcenie i szkolenie zawodowe, we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz lokalnymi przedstawicielami rynku pracy, znajdują się w szczególnym położeniu umożliwiającym uwzględnienie potrzeby dostosowania programów nauczania w taki sposób, aby odzwierciedlały one niedobory i nadwyżki na rynku pracy oraz brakujące i zanikające umiejętności.

31. Uważa, że zasadnicze znaczenie mają łatwość przystosowania się i elastyczność osób uczących się. W tym celu osoby te muszą nabyć w procesie kształcenia i szkolenia zawodowego umiejętności, które dają się przystosować i mają elastyczny charakter, bazują na kompetencjach i są dostosowane do obecnych i przyszłych potrzeb przedsiębiorstw.

32. Popiera wezwanie Komisji, by kształcenie i szkolenie zawodowe lepiej zaspokajało potrzeby na rynku pracy celem wcielenia w życie wizji łatwo przystosowującej się oraz elastycznej kadry pracowniczej. Należy jednak zauważyć, że potrzeby przedsiębiorstw nie zawsze pokrywają się z potrzebami władz w zakresie propagowania udziału w życiu społecznym oraz polityki spójności, a także, iż wymóg elastyczności kadry pracowniczej powinien zostać wyrównany poprzez zapewnienie jednostkom odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa (zgodnie z koncepcją „flexicurity”).

33. Zwraca uwagę na fakt, iż wiele branż lub przedsiębiorstw często nie jest w stanie przewidzieć swoich potrzeb na kilka lat naprzód ani opracować kompleksowego profilu zapotrzebowania dotyczącego wszystkich zawodów i specjalności w danej branży. Dlatego w ramach kształcenia i szkolenia trzeba starannie zadbać o równowagę między specjalizacją a kształceniem ogólnym, trzeba także przewidzieć zarówno szkolenia nastawione na cele długoterminowe i trwałe, jak i na cele krótkoterminowe oraz szybkie efekty. Należy przy tym podkreślić możliwości i konieczność współpracy między sektorem publicznym i sektorem prywatnym. Rozwijając kompetencje kluczowe, jednostka podnosi swą zdolność dostosowania się do szybkich i nieprzewidywanych zmian na rynku pracy.

⁽⁵⁾ http://www.earlall.eu/filebank/G%C3%B6teborg_BarcelonaDeclaration_English.pdf

34. Zwraca uwagę, że opracowanie mapy potrzeb przedsiębiorstw w zakresie kwalifikacji może przyczynić się do obciążenia administracyjnego władz lokalnych i regionalnych, zwłaszcza jeśli nie wykonują one obecnie tego rodzaju zadań. Aby taka analiza kwalifikacji miała znaczenie, musi być systematycznie aktualizowana, gdyż potrzeby przedsiębiorstw szybko się zmieniają. Należy zachęcać do dzielenia się wiedzą w tym obszarze – także w zakresie systemów analizy – z władzami, które nie stosują obecnie takich technik.

Sprawiedliwość i aktywna postawa obywatelska

35. Z zadowoleniem przyjmuje sprzyjające włączeniu społecznemu podejście Komisji i zgadza się co do znaczenia wspierania równych praw i równości szans dzięki uwzględnieniu kluczowych kompetencji i umiejętności osób w najmniej korzystnej sytuacji. Kształcenie i szkolenie zawodowe odgrywa ważną rolę w propagowaniu idei sprawiedliwości, włączenia społecznego i aktywnej postawy obywatelskiej, zwłaszcza wśród osób o niskich kwalifikacjach, uczniów ze środowisk migracyjnych, bezrobotnych oraz osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

36. Wzywa Komisję, aby w swych rozważaniach dotyczących przechodzenia między kolejnymi etapami nauki oraz możliwości przechodzenia z kształcenia i szkolenia zawodowego do pozostałych rodzajów szkolnictwa w pełni uwzględniła także potrzeby grup zagrożonych. Zarówno osoby dorosłe, jak i młodzi ludzie z grup podatnych na zagrożenia lub grup zagrożonych mogą odnieść znaczące korzyści z dostępnego i odpowiedniego kształcenia i szkolenia zawodowego, które może umożliwić jednostkom podejmowanie aktywności obywatelskiej i tym samym wnieść istotny wkład w gospodarkę. Należy dostosować programy do potrzeb jednostek i osadzić je w kontekście usług świadczonych lokalnie tego rodzaju grupom podatnym na zagrożenia. Jest niezwykle istotne, aby władze lokalne i regionalne odgrywały kluczową rolę w propagowaniu rozwoju zajęć prowadzonych na szczeblu lokalnym oraz zapewnieniu zwłaszcza jednostkom podatnym na zagrożenia łatwego dostępu do informacji o zajęciach.

37. Podkreśla, że chociaż ważne jest uruchomienie systemów monitorowania poziomów zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego, zwłaszcza osób należących do grup zagrożonych, systemy te powinny także uwzględniać jakość zatrudnienia osiąganą w takich grupach. Dzięki temu zestawione informacje mogą posłużyć za podstawę przyszłego rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego ukierunkowanego na przekazywanie osobom uczącym się umiejętności umożliwiających uzyskanie godnego zatrudnienia.

38. Z zadowoleniem przyjmuje położenie nacisku na rozwój kluczowych kompetencji służących aktywnej postawie obywatelskiej w partnerstwie między podmiotami prowadzącymi kształcenie i szkolenie zawodowe, lokalnymi społecznościami, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, rodzicami i uczniami. W tym podejściu należy uwzględnić także władze lokalne i regionalne, które odgrywają kluczową rolę we wspieraniu lokalnych społeczności i rozwoju postawy obywatelskiej.

39. Popiera nacisk Komisji na rozwój kompetencji kluczowych oraz uważa, że rozwijanie umiejętności czytania, liczenia i innych podstawowych umiejętności, a także umiejętności obsługi komputera i umiejętności językowych, ma zasadnicze znaczenie dla angażowania grup podatnych na zagrożenia oraz

grup zagrożonych, w tym pracowników migrujących, zwłaszcza ze względu na to, że u ok. 20 % obywateli UE umiejętność czytania jest słabo rozwinięta ⁽⁶⁾.

Innowacyjność, kreatywność i przedsiębiorczość

40. Chwali Komisję za uwzględnienie aktywnego uczenia się opartego na doświadczeniu w celu rozwijania zaawansowanych e-umiejętności, zdolności do podejmowania ryzyka oraz krytycznego myślenia. Aby gospodarka europejska mogła się prawidłowo rozwijać, pielęgnowanie tego rodzaju umiejętności w połączeniu z umiejętnościami zawodowymi otworzy nowe możliwości przed osobami uczącymi się, a także doprowadzi do podniesienia poziomu umiejętności w przedsiębiorstwach.

Nowy plan europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego

41. Popiera apel Komisji do ministrów odpowiedzialnych za kształcenie i szkolenie zawodowe, by przyjęli ambitny plan modernizacji kształcenia i szkolenia zawodowego, określili konkretne zadania na następną dekadę oraz w pełni zaangażowali się we wdrażanie tego planu w ramach narodowych programów reform „Europa 2020”. Podnoszenie poziomu kwalifikacji poprzez lepsze systemy kształcenia i szkolenia stanowi niezwykle istotną część strategii Europy mającej na celu sprostanie obecnym i przyszłym wyzwaniom, w odniesieniu do których należy podejmować działania poprzez zintegrowaną politykę obejmującą wszystkie płaszczyzny systemów edukacji.

42. Z zadowoleniem przyjmuje nawiązanie do potrzeby ścisłego partnerstwa między państwami członkowskimi, Komisją i partnerami społecznymi podczas przeglądu priorytetów kształcenia i szkolenia zawodowego w grudniu 2010 r. W procesie wdrażania należy uwzględnić władze lokalne i regionalne, podmioty prowadzące szkolenia zawodowe, nauczycieli i szkoleniowców, jak również osoby uczące się na wszystkich szczeblach. Połączenie kształcenia i szkolenia i pracy zawodowej wymaga większej spójności na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim. Ponadto strategię kształcenia i szkolenia zawodowego muszą być powiązane ze strategiami rozwoju gospodarczego, także na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim.

43. Ponownie zaznacza, że poszczególne państwa członkowskie powinny w pełni zaangażować władze lokalne i regionalne na wszystkich etapach realizacji wyznaczonych celów. W metodach pracy wybranych na potrzeby długoterminowej współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia należy uwzględnić obowiązki władz lokalnych i regionalnych oraz traktować te władze jako partnerów podczas procesu ich ulepszania.

44. Podkreśla, że opracowanie i realizacja ustalonych działań wymagają wsparcia nie tylko ze strony istniejących gremiów na szczeblu europejskim, takich jak dyrektorzy generalni ds. szkolenia zawodowego (DGVT) oraz Komitet Doradczy ds. Szkolenia Zawodowego (ACVT), lecz także właściwych programów i instrumentów UE, takich jak program Leonardo da Vinci, który należy kontynuować, aby wspierać dostępność, mobilność i innowacyjność w kształceniu i szkoleniu zawodowym w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/report09/report_en.pdf.

45. Uważa za niezbędne maksymalne wykorzystanie funduszy strukturalnych przeznaczonych na wspieranie kształcenia i szkolenia zawodowego. Zmieniony Europejski Fundusz Społeczny może zapewnić dostosowane do potrzeb rozwiązania dla osób uczących się pragnących udoskonalić swoje umiejęt-

ności w celu uzyskania nowych lub zachowania obecnych możliwości zatrudnienia. W tym zakresie można by także uruchomić środki w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji.

Bruksela, 1 grudnia 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO
